

ÅRSRAPPORT 2024

**BRUGERNES
AKADEMI**

INDHOLD

OM BRUGERNES AKADEMI	3
Foreningens formål.....	3
Foreningens målgruppe.....	3
ÅRETS RESULTATER OG AKTIVITETER	4
Rådgivning og vejledning.....	4
Formidling.....	5
Skadesreduktion pr. postordre.....	5
C-post.....	7
Region Midtjylland – Fri af Hep C.....	7
Den mobile klinik.....	8
KOL på gadeplan.....	8
Opsøgende gadeplansarbejde.....	9
Det sociale frikort.....	9
Socialt fællesskab.....	10
Brugere mod ensomhed.....	10
Igangværende kampagner.....	11
PARTNERSKABER, SAMARBEJDER OG BIDRAGSYDERE	12

OM BRUGERNES AKADEMI

Brugernes Akademi blev stiftet af Anja Plesner Bloch i en lille lejlighed på Vesterbro tilbage i 2012, og er i dag Danmarks eneste landsdækkende brugerforening. Anja og de øvrige stofbrugere havde fået nok af 12-trins programmer og utilstrækkelige behandlingstilbud. Et opgør med den mangelfulde rusmiddelbehandling i Danmark blev derfor foreningens primære fokus i sine første leveår. Siden har Brugernes Akademi haft vokseværk, og i dag driver og udvikler foreningen lokale såvel som landsdækkende projekter med fokus på skadesreduktion, lighed i sundhed, rettigheder, mestringsstrategier, samt generel oplysning om stofbrugere og stofkultur. Brugernes Akademi tæller i 2024 tre fuldtidsansatte, fire studentermedhjælpere, 23 socialfrikortsmedarbejdere og en voksende gruppe frivillige.

BRUGERNES
AKADEMI

2024

3 fuldtidsansatte

4 studentermedhjælpere

23 socialfrikortsmedarbejdere

Voksende gruppe frivillige

FORENINGENS FORMÅL

I Brugernes Akademi ved vi, at der findes masser af ressourcer i målgruppen af stofbrugere, og at langt de fleste stofbrugere gerne vil engagere sig socialt og politisk i deres egen sag. Det organiserende princip for alle foreningens aktiviteter er således at gøre stofbrugere til medskabere og udførere af foreningens indsatser.

Stofbrugere i Danmark har i mange år været udfordrede ved, at der mangler en instans, der kan samle og formidle målgruppens perspektiv og erfaringer til den politiske beslutningsproces og til de fagfolk og myndighedspersoner, der arbejder med målgruppen. Brugernes Akademi vil derfor gøre op med det væld af skadelige myter, der eksisterer om stofbrugere og stofkultur.

FORENINGENS MÅLGRUPPE

Foreningens målgruppe er alle personer, der tager stoffer, men i særdeleshed voksne udsatte stofbrugere med et højrisikoforbrug af opioider samt andre illegale stoffer. Stofbrugere er særligt udsatte, da stofafhængighed er tabuiseret, kriminaliseret og derfor ofte skamfuldt. Mange udsatte stofbrugere har spinkle netværk med ingen eller ganske lille støtte. Mental mistrivsel, psykisk og fysisk sygdom, manglende tilknytning til arbejdsmarkedet og ustabile boligforhold kendetegner de udfordringer som målgruppen lever med.

ÅRETS RESULTATER OG AKTIVITETER

Brugernes Akademi har dagligt kontakt med et stort antal stofbrugere på tværs af landet, der enten søger rådgivning og vejledning, bliver screenet for en lang række sygdomme, deltager i sociale aktiviteter eller som hjælper foreningen i at udføre og udvikle indsatser. Derudover er Brugernes Akademi ligeledes blevet en organisation, hvor fagfolk og øvrige interessenter søger viden om stofbrugere, stofkultur, sparring mm. I de følgende afsnit redegøres for foreningens mange aktiviteter.

RÅDGIVNING OG VEJLEDNING

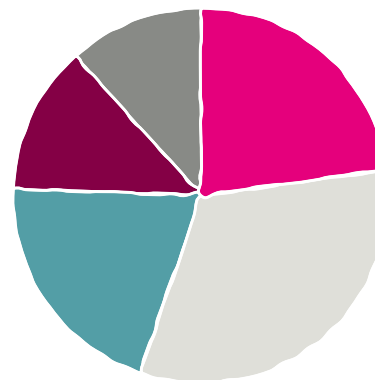
Mange udsatte stofbrugere er i tvivl om deres rettigheder, og Brugernes Akademi bliver derfor ofte kontaktet af stofbrugere, der søger uvildig og anonym rådgivning eller vejledning. Stofbrugerne henvender sig ofte telefonisk, men henvendelser sker i stigende grad fysisk til vores sekretariat i København.

Udover henvendelser fra stofbrugere, oplever foreningen også, at fagpersoner og andre interessenter fra hele landet henvender sig til Brugernes Akademi og søger viden om stofkultur, det sociale frikort, rettigheder, faglig sparring, foreningens aktiviteter mv.

INDSATSEN I TAL

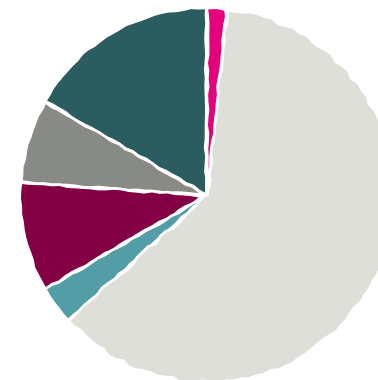
- 297 gange har stofbrugere henvendt sig telefonisk til foreningen
- 192 gange har stofbrugere har henvendt sig fysisk til foreningen
- 229 gange har fagpersoner henvendt sig telefonisk til foreningen
- 19 gange har fagpersoner henvendt sig fysisk til foreningen

FIGUR 1 · GEOGRAFISK FORDELING OVER TELEFONISKE HENVENDELSER (STOFBRUGERE)

- Region Hovedstaden 25,3%
- Region Midtjylland 21,2%
- Region Nordjylland 27,3%
- Region Sjælland 18,9%
- Region Syddanmark 7,4%

FIGUR 2 · GEOGRAFISK FORDELING OVER TELEFONISKE HENVENDELSER (FAGPERSONER)

- Udlandet 1,9%
- Region Hovedstaden 61,5%
- Region Nordjylland 3,2%
- Region Midtjylland 9,6%
- Region Syddanmark 7,1%
- Region Sjælland 16,7%

SKADESREDUKTION PR. POSTORDRE

Brugernes Akademi har siden 2018 drevet skadesreduktion per postordre, der sikrer stofbrugere gratis og anonym adgang til injektionsudstyr, crack-piber, stoftest, hepatitis test mm. til stofbrugere i hele landet.

Udover injektionsudstyr indeholder kasserne også vigtig information om ret til abstinensbehandling, viden om sociale rettigheder, overdosisforebyggelse og meget mere. Kasserne er derfor et vigtigt og eftertragtet tilbud til socialt udsatte i hele landet.

Siden 2020 har Brugernes Akademi systematisk dokumenteret antal forsendelser. Foreningen har oplevet en gradvis stigning, og dermed øget behov for indsatsen, for hvert år. I 2024 har foreningens peer-medarbejdere pakket og sendt i alt 1591 kasser med injektionsudstyr.

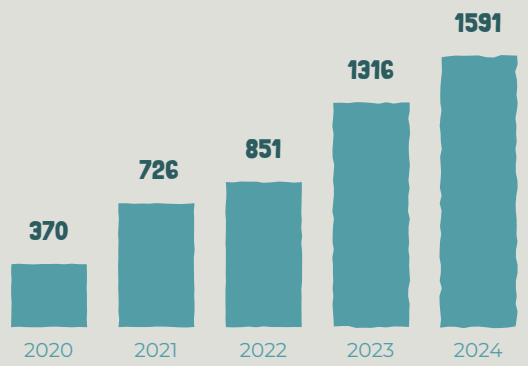
FORMIDLING

For at gøre op med skadelige myter, der ofte er forbundet med stofbrug, er formidling om stofbrugerperspektiver en central del af foreningens arbejde. Gennem formidlingsarbejdet, der ofte henvender sig til kommende og nuværende fagpersoner, samt populære medier, ønsker foreningen at uddanne interessenter og nedbryde det stigma, mange stofbrugere fortsat oplever.

- 39 gange har stofbrugere, samt foreningens øvrige personale, formidlet viden om stofkultur ifm. oplæg, faglige arrangementer og interviews
- 75 gange har stofbrugere, samt foreningens øvrige personale, deltaget i møder med interessenter fra både Danmark og udlandet.
- Brugernes Akademi har haft artikler/debatindlæg om foreningens arbejde i Kristelig Dagblad, Social- og Sundhedsmonitor og Hus Forbi, samt deltaget i debatter på Folkemødet og i radioen

FIGUR 3 · ANTAL FORSENDELSER SIDEN 2020

Hvordan og hvor?

Bestillingen kan foregå via foreningens hjemmeside eller ved at ringe til foreningens hovednummer – mandag til fredag fra 10 til 15. Alle bestillinger pakkes af en social frikortsmedarbejder og afsendes én gang ugentligt.

Brugernes Akademi registrerer kommunen som udstyret sendes til, hvordan adgangen til udstyret er i den pågældende kommune og hvorvidt der er tale om injektions- og/eller rygeudstyr.

Øvrige oplysninger om personen slettes efter afsendelse.

Top 5 kommuner i 2024 (Antal forsendelser pr. kommune)

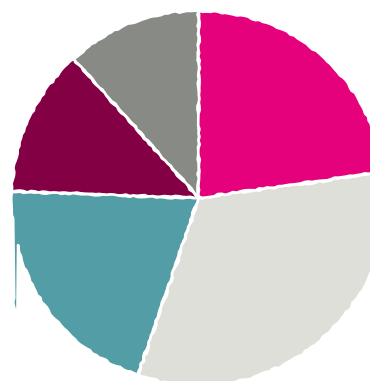
1. Aarhus (166)
2. Frederikshavn (98)
3. København (91)
4. Holstebro (85)
5. Odense (67)

Hvorfor bestiller brugerne via Brugernes Akademi?

Når stofbrugere bestiller injektionsudstyr, crackpiber, stoftest eller andre skadesreducerende artikler hos Brugernes Akademi, spørger vi altid målgruppen om adgangen til udstyret i deres lokalområde. Denne viden giver os en stærk indikator om, hvorvidt danske kommuner forbygger smitte med diverse infektionssygdomme og aktivt arbejder på at forebygge stofrelaterede skader, som endocarditis (betændelse af hjerteklapperne), årebetændelse mm.

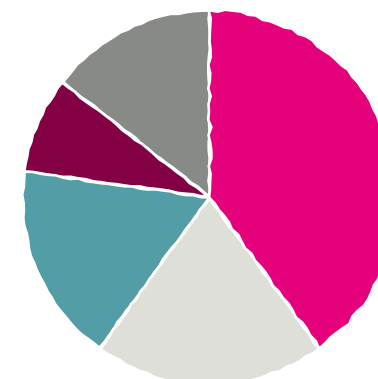
Se nedenstående tabel, der viser, hvordan stofbrugere beskriver adgangen til injektionsudstyr i deres lokalområde.

FIGUR 4 · PROCENTVIS FORDELING
OVER FORSENDELSER PR. REGION

- Region Nordjylland 23%
- Region Midtjylland 32,4%
- Region Syddanmark 20,4%
- Region Sjælland 12,7%
- Region Hovedstaden 11,5%

FIGUR 5 · HVORFOR
BESTILLER BRUGERNE?

- Der er ikke adgang 40,2%
- Der er begrænset adgang 20%
- Koster penge/er dyrt 17,1%
- Nervøs for sanktioner 8,5%
- Ønsker ikke at oplyse 14,2%

C-POST

Projektet C-post – Smitteopsporing med posten har til formål at opspore og reducere forekomsten af hepatitis C blandt stofbrugere i Danmark. HCV-selvtesten har været et tilbud til alle stofbrugere, der har bestilt injektions- eller rygeudstyr via Brugernes Akademi.

Målet er at nå en målgruppe, der ofte har begrænset kontakt til sundhedsvæsenet, og sikre tidlig diagnostik, samt henvisning til behandling. Screeningen foregår i stofbrugernes eget hjem og foretages af personen selv. Såfremt nødvendigt, har vedkommende fået telefonisk vejledning. Personer, der testede positivt, har modtaget støtte til medicinsk behandling.

Indsatsen er en del af forskningsprojektet Self-testing at Home - Screening for Hepatitis C Virus Among High-Risk Groups, der undersøger, om hjemmetestning for hepatitis C kan være en effektiv metode til at nå personer i højrisikogruppen.

Der er afsendt i alt 159 selvtest i løbet af 2024. Projektets fund og resultater vil blive offentliggjort i en forskningsartikel, der forventes publiceret medio 2025.

REGION MIDTJYLLAND – FRI AF HEP C

Projektet „Region Midtjylland – fri af Hep C“ har til formål at styrke forebyggelse, opsporing og behandling af hepatitis C blandt socialt udsatte borgere i Region Midtjylland. Gennem en opsøgende gadeplansindsats og implementering af Dried Blood Spots (DBS) testmetoden på rusmiddelcentre, herberger mv., søger projektet at nå stofbrugere i region Midtjylland, der ellers har begrænset kontakt med sundhedsvæsenet og som oplever diverse barrierer ved screening, behandling og forebyggelse af hepatitis c (HCV).

En central del af indsatsen er person-centrede behandlingsforløb, hvor den smittede får peer-støtte gennem test- og behandlingsforløb. Målet er at øge tilgængeligheden af diagnosticering og behandling, reducere stigmatisering og sikre en mere systematisk smitteopsporing i Danmarks geografisk største region.

Projektet i tal

- 469 personer er blevet testet for HCV fordelt over 59 testarrangementer
- 11 borgere blev testet positiv for hepatitis C
- 10 borgere har modtaget peer-støtte ifm. deres udredning/medicinske behandling
- 6 HCV-workshops er afholdt for fagpersoner Region Midtjylland om screening for HCV

Centralt for indsatsen har ligeledes været at forbedre viden om social- og sundhedsrettigheder, adgangen til injektionsudstyr, samt lignende skadesreducerende artikler.

Projektet fortsætter til og med maj 2025 og er støttet af Augustinus Fonden, samt Sundhedsstyrelsens HCV-pulje.

DEN MOBILE KLINIK

Den mobile klinik tilbyder screening og behandling for hepatitis C (HCV), hepatitis B (HBV), samt andre sundhedsydelser, herunder lungefunktionsundersøgelser til udsatte borgere i Region Hovedstaden.

Formålet for den Mobile Klinik er at mindske uligheden i sundhed, og klinikkens personale gør dette gennem tidlig opsporing, behandling og vejledning for dermed at forbedre socialt udsattes livssituation gennem personcentrede løsninger.

I 2024 har den Mobile Klinik afholdt 71 testarrangementer fordelt over hele regionen, hvor personalet har udført:

- 500 HCV-test (både antistof, HCV-RNA-test på GeneXpert og/eller Dried Blood Spot)
- 16 borgere viste sig at være HCV-RNA positive
- 14 borgere har været behandlingskrævende og gennemført et medicinsk behandlingsforløb
- 2 borgere afventer blodprøvesvar mhp. opstart af medicinsk behandling, der igangsættes primo 2025
- 66 socialt udsatte borgere har modtaget patientstøtte, enten ifm. smitte med HCV og/eller nedsat lungefunktion (KOL)

PROJEKTET I TAL

114 lungefunktionsundersøgelser

40 borgere er fundet med nedsat lungefunktion, som alle har modtaget tilbud om patientstøtte

Øvrige resultater for indsatsen vil på sigt blive offentliggjort i en forskningsartikel.

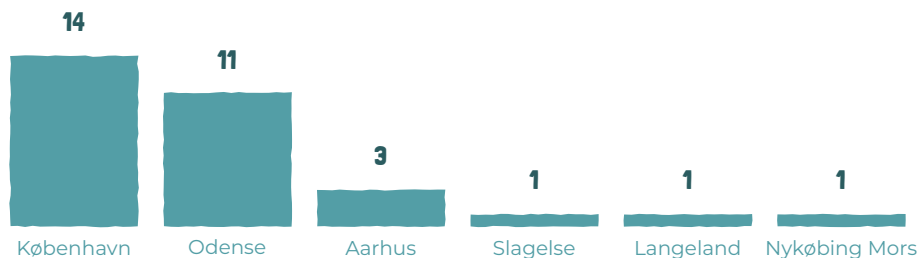
KOL PÅ GADEPLAN

KOL på gadeplan er et forskningsprojekt, der har til formål at undersøge forekomsten af obstruktiv lungefunktionsnedsættelse blandt socialt udsatte på gadeplan i Region Hovedstaden. I foreningens Mobile Klinik tilbydes screening for KOL i borgerens nærområde, og udsatte borgere med nedsat lungefunktion tilbydes efterfølgende videre udredning og behandling. Projektet har ydermere til formål at skabe ny viden om barrierer for behandling og udredning, socialt udsattes rygevaner, deres ønske om rygestop og patientoplevelser ved screening.

**INDSATSEN I TAL:
33 GADETURE
533 KONTAKTER/
YDELSER**

FIGUR 6 · GADEPLANSINDSATSEN I 2024

OPSØGENDE GADEPLANSARBEJDE

Brugernes Akademi har en skadesreducerende indsats i form af gadeture, der bl.a. finder sted ved hjælp af en ladcykel fyldt med information, kaffe, gratis injektionsudstyr m.m. På foreningens gadeplansindsats tilbydes stofbrugere og gadefolk råd og vejledning, hjælp til at søge det sociale frikort, screening for hepatitis B, C og HIV og en lang række andre ydelser.

DET SOCIALE FRIKORT

Det sociale frikort giver udsatte borgere mulighed for at tjene op til 42.766 kr. skattefrit om året uden, at det påvirker deres overførselsoverenskomst og ordningen bidrager således til at forbedre livskvaliteten for en gruppe, der ofte befinder sig økonomisk, arbejdsmæssigt og socialt i sårbare positioner.

Det sociale frikort er helt centralt for Brugernes Akademis daglige arbejde, da stofbrugere ansat via det sociale frikort udgør majoriteten af foreningens medarbejdere. Socialfrikortsmedarbejdere over hele landet hjælper Brugernes Akademi med alt fra formidlingsopgaver, pakning og forsendelse af varer, screening for HCV, gadeture, rengøring, dataindsamling og meget mere.

**I 2024 har
Brugernes Akademi haft
267 ansættelser
fordelt over
23 frikortsmedarbejdere.**

SOCIALT FÆLLESSKAB

Mange stofbrugere står udenfor sociale fællesskaber og ensomheden fylder derfor meget hos målgruppen. Dertil har målgruppen ofte få økonomiske ressourcer og dermed manglende adgang til forskellige hverdagsoplevelser, som kulturelle aktiviteter, træning ol.

En ny base i Slagelse

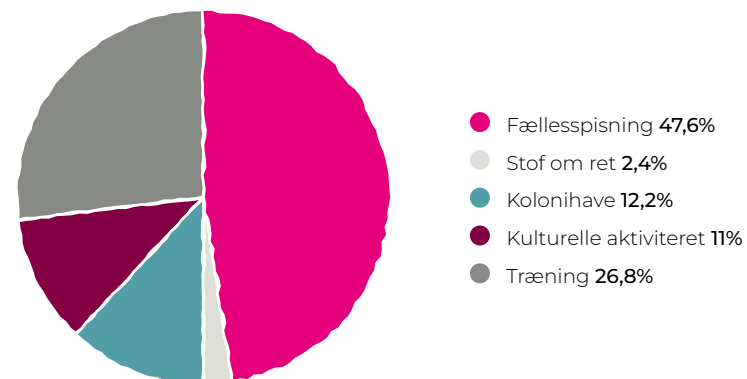
Foreningen har i 2024 overtaget en kolonihave i Slagelse, som nu udgør et permanent anker for fællesskabets sociale aktiviteter og et udflugtsmål for foreningens medlemmer i andre dele af landet. Kolonihaven er et grønt pusterum i hverdagen hvor dyrkning af haven og fælles madlavning er tilbagevendende aktiviteter.

BRUGERE MOD ENSOMHED

– inkluderende fællesskaber for udsatte stofbrugere i udkantsdanmark
Indsatsen "Brugere mod ensomhed - inkluderende fællesskaber for udsatte stofbrugere i udkantsdanmark" primære formål har været at engagere stofbrugere i frivillige lokale fællesskaber, med henblik på at reducere ensomhed og udsathed for udsatte stofbrugere i mindre provinsbyer i Region Sjælland, særligt fordi udsatte stofbrugere i provinsen, modsat udsatte borgere i større byer, har langt sværere ved at få adgang til inkluderende fællesskaber, samt den hjælp de har behov for og ret til. Projektet sekundære målsætning har været at få større indblik i målgruppens levevilkår i provinsen, samt engagere stofbrugere i provinsen politisk i egen sag.

I København har
Brugernes Akademi
afholdt følgende aktiviteter:
45 fællesspisninger med i alt 251 deltagere
5 kulturelle arrangementer med 18 deltagere
20 gange træning med 37 deltagere

FIGUR 7 · FORDELING AF AKTIVITETER I FÆLLESSKABSPROJEKTET

IGANGVÆRENDE KAMPAGNER

Foreningen har i 2024 igangsat arbejdet med dataindsamling til to kampanjer, hvoraf resultaterne forventes offentliggjort i 2025.

Undersøgelse af brug af samarbejdsaftaler i substitutionsbehandling

Brugernes Akademi har igangsat en undersøgelse om brugen af samarbejdskontrakter i substitutionsbehandling. Projektet er opstartet på baggrund af en samarbejdskontrakt udleveret af flere stofbrugere til Brugernes Akademi, hvor der bl.a. stilles krav om uvarslede urinprøver, stikmærkekontroller, regler for ferie, mistet medicin, valg af håndkøbsmedicin med mere.

Brugernes Akademi oplever, at brugen af disse kontrakter, kan være i strid med gældende vejledninger og retningslinjer, der foreligger på området for substitutionsbehandling. Foreningen har derfor valgt at søge aktindsigt hos landets behandlingstilbud, som ordinerer substitutionsmedicin til stofafhængige borgere. Aktindsigten skal kortlægge omfanget af samarbejdskontrakter og undersøge hvorvidt indholdet er lovmedholdeligt, samt hvilken betydning skriftlige kontrakter kan have for patientgruppen. Undersøgelsen udmunder i en offentlig tilgængelig rapport, som dels beskriver datafund, dels kommer med anbefalinger til samarbejde mellem behandlingstilbud og borgere i substitutionsbehandling. Rapporten publiceres i et online format i 1. kvartal af 2025.

National kortlægning af kommunernes udlevering af sterilt injektionsudstyr

Tilgængeligheden af sterilt injektionsudstyr til intravenøse stofbrugere varierer meget på tværs af landets kommuner. Det er dog ikke siden 2018¹, at der har fundet en systematisk kortlægning af stofbrugernes adgang til sterilt injektionsudstyr sted. Det betyder, at den tilgængelige viden på området efterhånden er blevet forældet.

Af den grund har Brugernes Akademi igangsat arbejdet med en ny national undersøgelse, der skal kortlægge intravenøse stofbrugeres adgang til sterilt injektionsudstyr i Danmark. Den indkomne data vil danne udgangspunkt for en rapport, der vil være offentlig tilgængelig og blive publiceret i et online format medio 2025.

¹ Gadejuristen, 2018, Intravenøse stofbrugeres adgang til sterilt injektionsudstyr i Danmark

PARTNERSKABER, SAMARBEJDER OG BIDRAGSYDERE

Brugernes Akademi har modtaget støtte fra følgende offentlige og private bidragsydere, puljer: Social- og boligstyrelsen, Region Hovedstaden, Københavns kommune, Odense kommune, Helsefonden, Chiesi Pharma, Sundhedsstyrelsens puljeopslag til Forebyggelse og opsporing af hepatitis C blandt socialt udsatte personer, Indenrigs- og sundhedsministeriets Udlodningsmidler til sygdomsbekæmpende organisationer, Pulje: Frivilligt socialt arbejde (PUF).

helsefonden

Sidst, men ikke mindst støttes foreningens daglige arbejde af et korps af frivillige – både med og uden stofbaggrund. Uden deres bidrag, havde det ikke været muligt at nå så mange stofbrugere i Danmark.

En stor tak for jeres støtte i 2024!

Vil du gerne støtte
Brugernes Akademi
eller vide mere om vores
arbejde, så kontakt os på
info@brugernesakademi.dk

Brugernes Akademi

Westend 4, st. th., 1661 København V

info@brugernesakademi.dk

+45 2452 2442

Brugernesakademi.dk